

รามคำราฯ

ภาคหนึ่ง สมัยที่ ๗๔ ปีการศึกษา ๒๕๖๔ เล่มที่ ๑๖

บทบรรณาธิการ

คำตาม บริษัทจำกัดออกเช็คเพื่อเป็นการชำระหนี้ไม่มีตราสำคัญของบริษัทประทับไว้ กรรมการของบริษัทลงลายมือชื่อในเช็ค ต้องรับผิดเป็นส่วนตัวหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกាដี ๑๗๓๖/๒๕๖๔ จำเลยที่ ๑ (บริษัทจำกัด) ตกลงออกเช็คพิพาท ทั้งสองฉบับของจำเลยที่ ๑ ให้แก่โจทก์เพื่อเป็นการชำระหนี้ตามตัวแลกเงินที่จำเลยที่ ๑ ออกให้ ในวันเดียวกันนั้น ประกอบกับเช็คพิพาทก็ได้ระบุชื่อจำเลยที่ ๑ ไว้ด้านบนช้ายอันแสดงให้เห็นเป็นประจักษ์ด้วยว่าเป็นเช็คของจำเลยที่ ๑ จึงไม่มีเหตุผลใดที่จะทำให้โจทก์เข้าใจไปได้ว่า การที่จำเลยที่ ๑ ร่วมลงลายมือชื่อสั่งจ่ายในเช็คนั้น เป็นการกระทำในฐานะส่วนตัว แม้ในเช็คดังกล่าวจะไม่มีตราสำคัญของจำเลยที่ ๑ ประทับไว้ แต่กรณีก็เป็นที่เข้าใจได้ว่า จำเลยที่ ๑ ร่วมลงลายมือชื่อสั่งจ่ายโดยกระทำการแทนจำเลยที่ ๑ เท่านั้น ขันเป็นการออกเช็คในนามของจำเลยที่ ๑ โดยไม่จำเป็นต้องระบุหรือเขียนแต่งลงว่าเป็นการกระทำการแทน จำเลยที่ ๑ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๙๐๑ อีก เพราะเป็นที่ชัดเจนอยู่ในตัวเช็คนั้นแล้วว่าจำเลยที่ ๑ ลงลายมือชื่อด้วยเป็นผู้กระทำการแทน เมื่อต่อมาเช็คพิพาทถูกปฏิเสธการจ่ายเงินจำเลยที่ ๑ ก็ไม่ต้องรับผิดตามเช็คนั้นต่อโจทก์

คำตาม ลักษณะในห้างสรรพสินค้า โดยเอาทรัพย์ออกจากจุดที่วางทรัพย์ไว้ผ่านจุดที่ลูกค้าจะต้องชำระค่าสินค้าไปแล้ว แต่ยังไม่พ้นจากห้างสรรพสินค้าเป็นความผิดสำเร็จหรือพยายาม

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกាដี ๔๑๓/๒๕๕๒ จำเลยยังมิได้พาเตาอบไฟฟ้าของผู้เสียหายออก ไปพ้นจากห้างสรรพสินค้าของผู้เสียหาย แต่ก็ได้เคลื่อนย้ายเตาอบไฟฟ้าออกจากจุดที่ผู้เสียหายเก็บหรือวางทรัพย์นั้นไว้ ทั้งยังผ่านจุดที่ลูกค้าจะต้องชำระค่าสินค้าแก่พนักงานเก็บเงินไปแล้ว จึงถือได้ว่าจำเลยพาทรัพย์ของผู้เสียหายเคลื่อนที่ไปแล้วโดยมีเจตนาทุจริต การกระทำการของจำเลย จึงเป็นความผิดสำเร็จ

คำตาม เรียกเก็บเงินค่าจดราตรโดยไม่มีสิทธิ และชี้ว่าถ้าไม่จ่ายค่าจดราตรจะตบโดยนำเก้าอี้มาวางกันมิให้เจ้าของรถขับรถยนต์ออกไป เป็นความผิดฐานใด

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษาฎีกាដี ๒๔๖๓/๒๕๕๑ ผู้เสียหายนำรถยนต์เข้าไปจอดในบริเวณสถานีขันส่งสายใต้ใหม่ซึ่งจำเลยไม่มีสิทธิเรียกเก็บเงินค่าจดราตรจากผู้เสียหาย การที่จำเลยพูดกับผู้เสียหายว่า ถ้าไม่จ่ายค่าจดราตรจะตบและจำเลยนำเก้าอี้วางกันมิให้ผู้เสียหายขับรถยนต์ออกไป

ถือได้ว่าเป็นการชู้เข้มข้นใจผู้เสียหายให้ยอมให้หรือยอมจะให้ตนหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ในลักษณะที่เป็นทรัพย์สิน เมื่อผู้เสียหายไม่ยอมให้เงินแก่จำเลย จำเลยจึงมีความผิดฐานพยายามกรรซูกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๓๗ วรรคแรก ประกอบมาตรา ๘๐

คำถาน ใช้อาชูปืนยิงผู้ตาย ผู้ตายถึงแก่ความตายหลังเกิดเหตุเป็นเวลาประมาณ ๑ เดือน จะเป็นความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษารวบรวมนิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษารวบรวมที่ ๗๔๐๗/๒๕๕๙ ขณะที่จำเลยใช้อาชูปืนยิงผู้ตาย ผู้ตายไม่ได้มีการกระทำที่เป็นการประทุร้ายอันละเมิดต่อกฎหมายและเป็นภัยตระหนักที่ใกล้จะถึงแก่จำเลย การที่จำเลยใช้อาชูปืนยิงผู้ตาย จึงไม่เป็นการป้องกันโดยชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๘

ผู้ตายถูกกระสุนปืนที่จำเลยยิงที่ช้ายโครงกระดูก ตับและลำไส้จนจืดขาด แพทย์ต้องรักษาอาการบาดเจ็บของผู้ตายด้วยการผ่าตัดหันที่ แม้ผู้ตายถึงแก่ความตายหลังเกิดเหตุเป็นเวลาประมาณ ๑ เดือน เนื่องจากติดเชื้ออ่อนแรง ยอมถือได้ว่า การตายของผู้ตายเป็นผลธรรมชาติอันสืบเนื่องจากการที่จำเลยใช้อาชูปืนยิงผู้ตาย โดยเจตนาไม่ใช่ถึงแก่ความตายจากเหตุแทรกแซงหรือเหตุอื่นแต่อย่างใด จำเลยมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนาตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๒๖๙

คำถาน หลอกลงเอกสารเอกสารสัญญาของผู้อื่นไปจะเป็นความผิดฐานฉ้อโกง หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษารวบรวมนิจฉัยไว้ ดังนี้

คำพิพากษารวบรวมที่ ๔๐๔๖๒๕๕๖ จำเลยตกลงให้ค่านายหน้าโจทก์ ๔๐,๐๐๐ บาท และได้นับทึกข้อตกลงไว้ในสัญญานับที่อยู่กับโจทก์ ต่อมามาจำเลยได้หลอกลงเอกสารสัญญาฉบับดังกล่าวไปจากนางอำนวยภิยาโจทก์โดยทุจริต ทำให้โจทก์ไม่สามารถใช้เอกสารดังกล่าวในการดำเนินคดีแก่จำเลย การกระทำของจำเลยเป็นความผิดฐานฉ้อโกงหรือไม่

เห็นว่า ความผิดฐานฉ้อโกงตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๔ นอกจากจะเป็นการหลอกลงผู้อื่นให้ทำ ถอนหรือทำลายเอกสารสิทธิ์แล้ว ยังบัญญัติว่าโดยการหลอกลงนั้นทำให้ได้ไปซึ่งทรัพย์สินจากผู้ถูกหลอกลงหรือบุคคลที่สามด้วย ทรัพย์สินนั้นหมายความรวมทั้งทรัพย์และวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและถือเอาได้ และทรัพย์หมายความว่าวัตถุมีรูปร่าง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๓๗, ๑๓๘ ดังนั้นเอกสารสัญญาแม้จะเป็นเพียงกระดาษแผ่นเดียวก็ถือว่าเป็นทรัพย์ เมื่อจำเลยหลอกลงเอกสารสัญญาของโจทก์ไป จึงครบองค์ประกอบของความผิดฐานฉ้อโกง

คำตาม การที่จำเลยข้างวดแก้วระบุน้ำมันติดไฟไปที่ผู้เสียหายที่ ๑ แล้วน้ำมันที่ติดไฟกระเด็นไปถูกผู้เสียหายที่ ๒ ชื่นนั่งอยู่ใกล้กัน ถือว่าจำเลยกระทำโดยเจตนาทำร้ายต่อผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งได้รับผลร้ายจากการกระทำนั้น ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๐ หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกานี้ ๗๖๑/๒๕๘๙ ได้ความจากคำเบิกความของผู้เสียหายที่ ๒ ว่า คนร้ายข้างวดมาที่โต๊ะผู้เสียหายที่ ๑ ทำให้ขาดไปกระแทกกับโต๊ะ เป็นเหตุให้ขาดแตก น้ำมันที่อยู่ในขวดกระเด็นมาถูกผู้เสียหายที่ ๒ และมีไฟลุกขึ้น เห็นได้ว่า ขณะที่จำเลยข้างวดบนระบุน้ำมันที่มีไฟติดอยู่ไปที่โต๊ะของผู้เสียหายที่ ๑ นั้น ผู้เสียหายที่ ๒ นั่งอยู่ใกล้กับผู้เสียหายที่ ๑ จำเลยยื่อมเล็บเห็นผลได้ว่า น้ำมันที่ติดไฟจะกระเด็นไปถูกผู้เสียหายที่ ๒ ซึ่งนั่งอยู่ใกล้กับผู้เสียหายที่ ๑ ได้ การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำโดยเจตนาเล็งเห็นผลตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๕๙ วรรคสอง หาใช่เป็นการกระทำโดยพลัดดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๖๐

คำตาม ใช้ถุงพลาสติกซึ่งไม่มีช่องอากาศครอบศีรษะผู้อื่นแล้วใช้เทปภาวนอบถุงบริเวณรอบลำคอ จะถือว่ามีเจตนาฆ่าหรือไม่ และจะอ้างว่ากระทำความผิดโดยบันดาลโภษได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกานี้ ๕๓๓/๒๕๖๐

จำเลยใช้ถุงพลาสติกซึ่งไม่มีช่องอากาศครอบศีรษะผู้ตาย แล้วใช้เทปภาวนอบถุงบริเวณรอบลำคอผู้ตาย แม้จำเลยมิได้ประสงค์จะให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย แต่จำเลยก็ยื่อมเล็บเห็นผลได้ว่าการกระทำดังกล่าวจะทำให้ผู้ตายขาดอากาศหายใจและถึงแก่ความตายได้ จึงถือได้ว่าจำเลยมีเจตนาฆ่าผู้ตายแล้ว เมื่อการกระทำของจำเลยเป็นเหตุให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย จำเลยจึงมีความผิดฐานฆ่าผู้อื่น

การที่จำเลยจะอ้างว่ากระทำความผิดโดยบันดาลโภษได้นั้นจะต้องปรากฏข้อเท็จจริงว่า จำเลยถูกผู้ตายข่มเหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรมก่อน และต้องเป็นการกระทำความผิดในขณะที่ถูกผู้ตายข่มเหงด้วย ก่อนเกิดเหตุ จำเลยกับผู้ตายมีปากเสียงทะเลกันในขณะที่จำเลยขับรถยนต์มา กับผู้ตาย แม้จำเลยอ้างว่าผู้ตายทุบตีและถีบจำเลยจนทำให้รถยนต์เสียหลักไปชนกับขอบทางด่วน แต่สาเหตุที่ผู้ตายกระทำต่อจำเลยเกิดจากจำเลยหลอกลงให้ผู้ตายไปพบเพื่อดูรถยนต์ที่จะนำมาตีใช้หนึ้นให้แก่ผู้ตายซึ่งจำเลยมีส่วนผิดอยู่ด้วย เมื่อจำเลยใช้เข็มขัดพลาสติกรัดสายไฟมัดมือมัดเท้า ใช้เทปปิดปากผู้ตาย และถอดเสื้อผ้าของผู้ตายออกทิ้งไปแล้ว ผู้ตายยื่อมไม่อาจกระทำการอันเป็นการข่มเหงจำเลยอย่างร้ายแรงต่อไปได้ การที่จำเลยยังคงใช้ถุงพลาสติกคลุมศีรษะผู้ตาย และใช้เทปมัดถุงพลาสติกรอบคอผู้ตายจนแน่นโดยอ้างว่า

ยังคงได้ยินเสียงผู้ด้วยค่าทอและชื่นชูจะทำร้ายภริยาและบุตรของจำเลย จนทำให้ผู้ด้วยขาด
อาการหายใจและถึงแก่ความตายในเวลาต่อมาหนึ้น ยอมไม่อาจรับฟังได้ว่าจำเลยกระทำการผิด
ในขณะที่ถูกผู้ด้วยชื่นชูแหงอย่างร้ายแรงด้วยเหตุอันไม่เป็นธรรม การกระทำการของจำเลยจึงไม่เป็น
กระทำการผิดโดยบันดาลโภษ

คำถาน ผู้เสียหายมอบเงินให้ออยู่ในความครอบครองของจำเลยแล้ว จำเลยวางแผน
ให้พวกรำนำมายังเอามาเงินไปในระหว่างเดินทางไปออนาคต เป็นความผิดฐานได้

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกานี้ ๖๑๖/๒๕๖๐

ผู้เสียหายประกอบกิจการร้าน ช. จำเลยเป็นพนักงานของผู้เสียหามีหน้าที่ดูแล
กิจการในร้าน ช. และนำเงินรายได้ของร้านไปฝากธนาคารโดยเมื่อพนักงานของร้านขายสินค้า¹
ได้แล้วจะนำเงินที่ได้รับจากลูกค้าใส่ซองหยอดลงไปในตู้นรภัยของร้าน ซึ่งจำเลยเป็นผู้ถือกุญแจ
ตู้นรภัยเพียงคนเดียวและไม่มีสิทธินำเงินรายได้ดังกล่าวไปใช้ส่วนตัว เวลาประมาณ ๑๓ นาฬิกา²
ของทุกวัน จำเลยต้องนำกุญแจไปใช้ตู้นรภัยนำเงินรายได้ของร้านออกมากลับไปตรวจนับ³
ต่อหน้า ส. และ ท. เมื่อทราบจำนวนเงินรายได้แล้ว ส. จะเขียนใบนำฝากเงิน และมอบสมุด
บัญชีของตนเองให้จำเลย จากนั้นจำเลยจะขับรถยนต์นำเงินพร้อมสมุดบัญชีและใบนำฝากไปฝาก
เงินที่ธนาคาร วันรุ่งขึ้นจำเลยต้องนำไปรับฝากเงินที่มีตราประทับจากธนาคารลงศิริให้แก่ผู้เสียหาย
เพื่อตรวจสอบยอดเงินที่นำไปฝากธนาคารว่าครบถ้วนหรือไม่ วันเกิดเหตุ ๓. บุตรของ ท. ได้ร่วม⁴
ตรวจนับเงินกับจำเลยแล้วมอบเงินจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ บาท ให้จำเลยนำไปฝากธนาคาร หลังจาก
นั้นจำเลยร่วมกับพวกราชอาเงินนั้นไป การที่จำเลยใช้กุญแจใช้ตู้นรภัยนำเงินรายได้ของร้าน ช.
ออกมากลับนำไปตรวจนับต่อหน้า ส. และ ท. เป็นเพียงการทำงานในหน้าที่ดูแลเงินช่วยร้า
เท่านั้น หาใช่เป็นเรื่องที่ผู้เสียหายได้มอบการครอบครองเงินให้แก่จำเลยโดยเด็ดขาดไม่ ดังนี้
ขณะนั้นจำเลยจึงไม่ใช่ผู้ครอบครองเงินของผู้เสียหาย แต่เมื่อจำเลยเอามาจำนวน
๓๐๐,๐๐๐ บาท ของผู้เสียหายไปหลังจากที่ผู้เสียหายตรวจสอบแล้วมอบให้จำเลยนำไปฝาก
เข้าบัญชีของผู้เสียหายที่ธนาคาร กรณีจึงถือได้ว่าขณะนั้นผู้เสียหายได้มอบเงินจำนวนดังกล่าว
ให้ออยู่ในความครอบครองของจำเลยแล้วเพราจะจำเลยต้องถือและรักษางานจำนวนนั้นจนกระทั่ง⁵
นำไปฝากเข้าบัญชีของผู้เสียหายที่ธนาคารให้เรียบร้อย การที่จำเลยวางแผนให้พวกรำนำม
แหงเอามาเงินไปในระหว่างเดินทางไปอนาคตจึงเป็นความผิดฐานยักษอก เมื่อความผิดฐาน
ดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้ และผู้เสียหายถอนคำร้องทุกข์แล้ว สิทธินำคดีอาญาภาพอง
ของโจทก์จึงระงับไปตาม ป.ร.อ. มาตรา ๓๙ (๒)

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ